

fus adversus Moniales ipsas, seu Fratres hujusmodi propterea, seu alias ipsorum Ordinum superioribus requisitis, quoquomodo formare, aut facere posse omnino prohibemus, ita ut aliquam jurisdictionem, seu aliquod quodcumque dominium in Moniales, & Fratres hujusmodi respective habere, exercere, aut exequi nullatenus possint, aut debeant, immo illas, & illos omnes ab eorum superioritate, dominio, & jurisdictione, & potestate, eximimus, & liberamus, prout eis concessum est per sua privilegia a Sede praefata obtenta, & ita praefata Moniales, ac Fratres sint exclusi a superioritate, & jurisdictione Ordinariorum respective hujusmodi, ut etiam in illarum, vel illorum Sindicis, aut procuratoribus deputandis, vel in disponendis illorum facultatibus, vel alia sibi non competentia facienda nullatenus non se intromittant, nec etiam Ordinarii ipsos regulares praefatos citare, & jurisdictioni suae subicere, ac eorum Conventus occupare, ipsos ab eis expellendo, ac in ipsos jurisdictionem aliquam, & potestatem exercere, ut praemittitur, aut ipsos carceribus mancipare, & contra eos aliud facere possint, ut iurisdictioni subiciantur.

Declaratio 6. molestiz de qua supra n.6

6. Volumus etiam, quod puellarum Deo dicandarum, an scilicet coacte, vel seducte fuerint, examen faciendum, non nisi infra quindecim dies, postquam juxta Concilium Tridentinum Episcopi, vel eorum Vicarii requisiti fuerint, fieri possit; quibus elapsis amplius in hoc illis se intromittere non liceat, cujus occasione, nec Episcopus nec ejus Vicarius intra septa Monasteriorum ingrediantur, sed stent ante cratem ferream, & interrogationes alias, quam eas, quae praefatum Concilium Tridentinum jubet eis fieri omnino prohibemus, ac similiter volumus, quod puella, seu novitia ipsa ad alias interrogationes respondere minime teneantur.

Declaratio 7. molestiz de qua supra n.7

7. Sessione vero 23. cap. 8. neminem nisi a proprio Episcopo Ordinario posse statuens, in regularibus locum non habere omnino declaramus, ita quod Fratres hujusmodi praefatos, etiam sacros Ordines a quolibet Antistite, gratiam, & communionem Apostolicae Sedis habente, Ordinarii loci minime requisita licentia, in locis, seu domibus Fratrum hujusmodi, alibi recipere possint.

Declaratio 8. molestiz de qua supra n.8

8. Et insuper sessione 22. decretum, quod per populum saepe ad suas Ecclesias, saltem Dominicis, & majoribus festivis diebus, convenire debere monet in sequendo, volumus quod Fratres Mendicantium hujusmodi, non solum prohiberi non possint, ne Missas, & alia divina Officia faciant in eorum Ecclesiis, verumetiam in quibuscumque aliis ubi celebrari Missas solitum est, etiam ipsis non vocatis, seu ad id requisitis, celebrare valeant: ac etiam quod conciones, & lectiones sacrae Scripturae, & sermones pro mortuis, etiam in Ecclesiis facere, ac elemosynas pro celebrandis hujusmodi Missis, & aliis divinis Officiis peragen-

dis, si eis illas donari, seu relinqui contingant, recipere, necnon Missas, & divina Officia hujusmodi, etiam in diebus Dominicis, vel festivis, etiam antequam rector Parochialis Ecclesiae celebraverit, celebrare, & facere, quando eis videbitur, etiam si tunc in Ecclesia Cathedrali praedicetur, praedicare, ac etiam quicumque utriusque sexus Christiani fideles, totius anni tempore illas, & illa in Ecclesiis Fratrum hujusmodi audire possint. Ipsi Christiani fideles, nullatenus desuper molestari, aut impediri per locorum Ordinarios, seu rectores Parochialium Ecclesiarum, aut alios quoscumque ullo pacto, causa, vel occasione non valeant, seu debeant, sed praefati Christiani fideles audiendo Missas, & alia divina Officia in Ecclesia Fratrum hujusmodi diebus Dominicis, aut festivis, praefato Ecclesia de illis audiendis satisfecisse censeantur.

Declaratio 9. molestiz de qua supra n.9

9. Controversias autem omnes de praecedentia, quae eadem sessione 25. cap. vero 13. per Episcopum terminari mandantur, non nisi durantes per illum dirimi, finitas autem nullo pacto innovari posse statuimus.

Declaratio 10. molestiz de qua supra num. 10.

10. Cumque licet cap. 11. sessionis 25. statuatur, quod in domibus virorum, seu mulierum, quibus animarum personarum secularium cura imminet, nulli etiam ad nutum amovibiles, inibi deputentur, nisi de Ordinarii consensu, ac praevio examine hujusmodi praecedente, ad curam hujusmodi admitti posse omnino volumus praefatos regulares.

Declaratio 11. molestiz de qua supra num. 11.

11. Quartam autem funeralium, de qua session. 25. cap. 13. nequaquam solvere teneantur Monasteria, quae a quadraginta annis citra fundata existunt, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis ante annos quadraginta fundatis, quae ipsam quartam solvere consueverunt, & ubi solvi consuevit, id tantum cere, & aliorum, quae in aliquibus partibus deferri contigerit, tempore quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu legatis, vel aliis, Fratribus ipsis, seu Monialibus hujusmodi relictis, aut alias quomodolibet donatis, solvi debet, sic; intelligi Concilii decretum, quoad quartam hujusmodi solvendam debere decernimus. Ubi vero non est consuetudo solvendi quartam hujusmodi, de nullo suprascriptorum solvi debere declaramus.

Declaratio 12. molestiz de qua supra num. 12.

12. Nec ad quartam, seu aliam partem omnium eorum, quae etiam pro ornamento Ecclesiae, Palliorum, Planetarum, cortinarum, Pannorum, & aliorum quae dictis Ecclesiis relinqui, vel dari contigerit, etiam si pro victu Fratrum, aut alias relinquuntur, aliquid contribuere teneantur.

Declaratio 13. molestiz de qua supra num. 13.

13. Ac etiam jus sepulturae solvi tantum consuetum curatis, & non aliquid aliud eis solvi debeat, quamvis partes ad earum libitum Ecclesiis Ordinum hujusmodi, seu eorum Fratribus, alia quaecumque tribuant, seu elemosynas elargiantur, quando sepeliuntur ibidem corpora mortuorum hujusmodi, nec propterea impediri debeant, quin possint defunctorum corpora praefata ad eorum

AN. CH. 1567.

14. Inhonestum quoque esse censentes, Mendicantium Ordines ad aliquorum onerum contributionem teneri, illos, illorumque loca, etiam si curam animarum habeant, ac quaecumque beneficia illi unita, ad contributionem pro seminarario, aut decimarum aliquarum solutionem, immo illos & eorum domos, monasteria, beneficia, & loca quaecumque, & ab illis quomodolibet dependentia, eorumque possessiones, vineas, agros, & prata, ac alia bona quaecumque, tam ad ipsos, quam ad Moniales praefatos, etiam per largitionem fidelium, seu alias iustis de causis ab eis acquisita, ac pecuniis empta, vel alia quomodolibet pertinentia minime teneri, illosque, & illas, a quibuscumque decimis, primitiis, quaris, mediis, & aliis fructuum partibus, necnon subsidii caritativis, etiam per Nos concessis, ad quorumcumque, etiam Regum, Principum, & dominorum temporalium instantiam, quaecumque etiam urgentissima, & de necessitate exprimentis causa, ac etiam aliis quibuscumque oneribus, tam ordinariis, quam extraordinariis, etiam ratione fructuum, olerum, virgultorum, lignorum, beneficiorum, & aliarum quarumcumque rerum, tam pro victu, quam vestitu, alias sibi necessariorum quomodolibet, etiam auctoritate Apostolica, nunc, & pro tempore impositis, ita ut penitus, & omnino ad alicujus rei contributionem minime teneantur, omnino eximimus, & liberamus, illosque, & illas, ad illos, & illa, etiam si seculares, & aliae personae quaecumque in eas exigendi possessione fuerint, minime teneri debere volumus: nec sub capite 12. sessionis 25. comprehendendi posse, vel debere decernimus.

Declaratio 15. molestiz de qua supra num. 15.

15. Quod vero de usu quaestorum elemosynarum auferendo loquitur sess. 21. cap. 8. id ad Mendicantium Ordines nullo modo referri posse, vel debere, etiam decernimus, quin potius cum elemosynis hujusmodi vivere cogantur, eis id facere liberum omnino esse declaramus.

Declaratio 16. molestiz de qua supra num. 16.

16. Quoniam vero ex nimia Episcoporum sibi irrogata auctoritate, ipsi personas regulares, suae jurisdictioni subicere omnino student, ac decreto Concilii praefati, sess. 25. cap. 14. edito, quo cavetur, quod si regularis intra claustra existens, & extra ea, ita notorie deliquerit, ut populo scandalosus sit, termino ab Episcopo praefigendo, a suo superiore omnino puniatur, sin minus, ab Ordinario delinquens puniri possit, confisi, variis indebitisque gravaminibus regulares afficiant, Ordinarios praefatos aliquid contra regulares occasione, vel causa innovare non posse, vel debere in claustris degentes hujusmodi, quovis pretextu, nec aliquos processus contra ipsas personas regulares formare, aut facere posse volumus, nisi propter manifestum scandalum, & suorum Ordinum superioribus prius consultis, & negligentibus, alioquin omnia, & singula contra praemissa facta, & gesta, ac facienda in futurum pro nullis, & infectis habeantur.

Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

17. Neque etiam se intromittant ullo pacto, aut aliqua ratione in gubernatione conventuum, tam Fratrum, quam Monialium hujusmodi, & illorum correctionibus, sed omnia ista, & alia necessaria ad correctionem, & gubernationem Fratrum, aut Monialium hujusmodi, & eorum Generalibus, ac Ministris, seu Provincialibus, vel aliis eorum, aut earum respective superioribus, etiam ratione computa faciendi, cum Sindicis Conventuum hujusmodi, omnino relinquatur, nec illo modo in praedictis, per se, vel alios se intromittant.

AN. CH. 1567. Declaratio 17. molestiz de qua supra num. 17.

18. Fratres quoque si contigerit eos ad hujusmodi Ordinarios recursum habere a praefatis Generalibus Ministris, seu Provincialibus, Prioribus, Guardianis, & aliis Superioribus castigari, & puniri posse, & debere, neque ipsos Ordinarios praefatos Superioribus Ordinum hujusmodi, nullatenus inhibere. Quinimmo praefatos Superiores processus contra Fratres suos, & Moniales hujusmodi, quando opus fuerit, circa delictorum inquisitionem, vel castigationem facere posse decernimus, invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Declaratio 18. molestiz de qua supra num. 18.

19. Inhibemus etiam ipsis Ordinariis, ne Fratres extra claustra degentes, sub eorum protectione recipiant, eosque invitis suis Superioribus detineant.

Declaratio 19. molestiz de qua supra num. 19.

20. Prohibemus quoque eisdem Ordinariis, ne aliquo modo se intromittant in bonis dictorum Fratrum extra claustra suorum Monasteriorum pro tempore degentium sive decedentium, & quamvis in habitu, sive absque habitu moriantur, volumus quod eorum bona mobilia, & immobilia, ad Ordinem quem professi sunt, pertineant, disponenda juxta Constitutiones, seu Ordinationes praefatorum Ordinum, neque illa Ordinarii praefati occupare praesumant, immo hujusmodi, & ad habitum Religionis revertentium bona omnia Monasteriis ipsis, cum ea quae acquirunt Monachus de jure Monasterio acquirantur, pertinere etiam decernimus.

Declaratio 20. molestiz de qua supra num. 20.

21. Ac ipsis Ordinariis, ne quascumque uniones, etiam perpetuas, a Sede praedicta, vel alias, ut praefertur, haftenus factas, & pro tempore faciendas, de beneficiis Ecclesiasticis, seu illorum fructibus, quin suum sortiantur effectum impediunt, omnino etiam prohibemus, & censuras ecclesiasticas, & alias poenas per eos in contradictores pro tempore latas, nullius esse roboris, vel momenti, similiter decernimus, & declaramus. Insuper volumus, quod praefati regulares, quibus cura animarum est, possint per se ipsos juxta suorum Superiorum ordinationem, aut alios Vicarios, seu Capellanos seculares ipsorum regularium nutu amovibiles, ab eis deputatos, & ab Ordinario pro idoneis nominatos, & approbatos, praefatam curam exercere: neque in eorum deputatione, vel amotione, neque alicujus partis fructuum consignatione pro praefatis Capellanis, seu Vicariis secularibus, si per tales curam exerceri contigerit.

Declaratio 21. molestiz de qua supra num. 21.

B b b

Declaratio 22. molestia de qua supra num. 22.

rit, Episcopi ullo pacto se intromittant. 22. Prohibemus insuper eisdem Ordinariis, ac alias quibuscumque personis, ne impediatur ipsos Fratres, quando eis placuerit, tam in diebus Dominicis, seu festiuis, aut aliis totius anni temporibus, campanas pulsare, & etiam tempore quo ipsi celebraverint, missas celebrare, necnon mortuorum corpora associare, & illa per Fratres ipsos, quando in Ecclesiis suis praefatis delata fuerint, absque praesentia rectorum Ecclesiarum huiusmodi sepeliri facere, ac officia mortuorum huiusmodi peragi posse, necessariamque praesentiam Rectorum, aut aliorum clericorum, quin infirmi libere sua possint condere testamenta minime esse, ac ipsos regulares legata, aut quavis alia sibi in testamentis relicta exigere, & obtinere posse, neque aliquod jus in contrarium esse decernimus, & declaramus.

Declaratio 23. molestia de qua supra num. 23.

23. Licentias vero pro construendis domibus regularibus, qua 4. cap. 25. Sessionis, nisi de Ordinarii licentia construi prohibentur, gratis omnino dari, & nonnisi legitima subsistente causa, Superioribus explicanda illas recitari posse.

Declaratio 24. molestia de qua supra num. 24.

24. Necnon Fratres praefatos, etiam solos, mortuorum corpora associare, ac mandatum in die Coenae Domini fieri solum in Ecclesiis, seu Domibus Fratrum, cuiuslibet Ord. praedictorum, solemniter facere, & praedicta die praedicare hora, qua eis videbitur, nec per locorum Ordinarios, aut Rectores Eccl. seu alios quoscumq. prohiberi posse, etiam decernimus, & declaramus.

Declaratio 25. molestia de qua supra num. 25.

25. Mandantes etiam universis locorum Ordinariis, ne mortuorum Officia agere rectores Parochialium in Ecclesiis ipsorum fratrum, contra illorum voluntatem permittant. Ac Moniales dictis Fratribus, subditas vel personas sepulturam in eorum Ecclesiis eligentes, nulla soluta Parocho portione, sepelire, vel si Fratres ad mortuorum corpora associanda vocati fuerint, illa absque Fratrum huiusmodi praesentia sepeliri facere audeant, vel praesumant.

Declaratio 26. molestia de qua supra num. 26.

26. Cumque maxime deceat liberam esse cuiusvis testantis voluntatem, pravum illum usum, parvo adhuc tempore, ut praefertur, introductum, per quem testamenta absque Presbyterorum praesentia fieri interduntur, omnino abrogamus.

Declaratio quo ad accessum ad processiones.

§. 3. Postremo quod cap. 13. sess. 25. cautum fuit, quod omnes, scilicet tam clerici, quam regulares quicumque ad publicas processiones vocati, accedere compellantur, id quoad Fratres praefatos de illis tantum processibus intelligi volumus, ad quas secundum consuetudinem antiquam locorum soliti sunt accedere, vel quae pro bono pacis Ecclesiae, vel pro victoria contra infideles indicuntur, quod etiam de illis Conventibus, qui Collegia nuncupantur, minime intelligi volumus, in quibus Fratres sub aetiori clausura degunt, ita ut nec in Choro cantent, nec ad mortuos accedant, sed tantum studiis, & lectionibus vacent.

Extinctio litium super penitentiam.

§. 4. Praeterea si forte inter Episcopos, vel Collegia, aut Capitula, vel alias quaf-

vis personas, & praefatos Fratres, seu Moniales, aut eorum aliquos, super praemissis vel aliquo eorum, coram quocumque, seu quibuscumque iudicibus, etiam causarum Palatii Apostolici Auditoribus, ac Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalibus, tam in Romana Curia, quam extra eam, ubilibet his, seu lites respective pendeant, Nos litem, seu lites, & causam vel causas huiusmodi ad Nos advocamus, ac illam, & illas, quarum statum, ac nomina, & cognomina iudicium, & colligantium, praesentibus haberi volumus pro sufficienter expressis, cassamus, & extinguimus, ac partibus ipsis perpetuum silentium desuper imponimus.

Confirmatio omnium privilegiorum, quae aliter quam supra concessum est, Concilio Tridentino non adveniunt.

§. 5. Ac insuper ut facilius praemissa omnia illibata persistant, omnia, & singula privilegia, immunitates, indulgentias, facultates, libertates, indulta, dispensationes, favores, & gratias, quae decretis Concilii Tridentini alias quam ut superius est dictum, concessum, & declaratum, non contrariantur expresse, eisdem Fratribus, necnon Monialibus quibuscumque, & Sororibus Tertii Ordinis praedictorum Ordinum respective Ordinibus, ac illorum, Ecclesiis, domibus, & personis, etiam viva vocis oraculo, in genere vel in specie, tam per rec. mem. Eugenium IV., Sixtum IV., Leonem X., Paulum III., ac dictum Paulum IV., & Pium etiam IV. quam alios quoscumque Romanos Pontifices etiam Praedecessores nostros, ac Nos, & Sedem eandem quomodolibet concessa, confirmata, & innovata, necnon nostras, & Praedecessorum nostrorum, ac alias quascumque desuper concessas literas, quarum omnium tenores, ac eorumdem Praedecessorum nostrorum nomina, & alia de necessitate exprimentia, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & forma in illis tradita observata, inserti forent, etiam praesentibus pro sufficienter expressis haberi volumus, auctoritate Apostolica tenore praesentium perpetuo approbamus, & confirmamus, illisque perpetuae, & inviolabilis firmitatis robur adiciamus, eaque perpetuis futuris temporibus inviolabiliter observari debere, ac Fratribus, Superioribus, & personis Ordinum huiusmodi, necnon aliis quibuscumque quos illa concernunt, suffragari debere, seu posse volumus. Necnon privilegia, immunitates, facultates, libertates, indulta, dispensationes, exemptiones, favores, & gratias, tam spirituales quam temporales, modo, & forma quibus concessa sunt, etiam per viam communicationis, & extensionis, active, & passive, inter se, & alios quoscumque Ordines respective, de novo concedimus, illaque omnia, & singula ad domos, & loca quacumque dictorum Mendicantium Ordinum, & Monialium quarumcumque, ac sororum de tertio Ordine nuncupatarum in Congregatione viventium dictorum Ordinum, ut praefertur, haecenus recepta, & in posterum recipienda. Necnon eorum personas, & bona, etiam si privilegiorum, & alia-

Decretum irritans.

& aliarum gratiarum praefatorum authentica originalia, propter temporis antiquitatem, vel varias Urbis ruinas deperdita existant, dummodo de eis alias legitime constet, extendimus, & ampliamus.

Executorum deputatio, & facultates.

§. 6. Et sic in praemissis omnibus, & singulis, per quoscumque iudices, & personas quavis auctoritate fungentes, etiam Cardinales, & Auditores praefatos, sublata eis, & eorum cuiuslibet quavis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & definiri debere, necnon quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum, & inane decernimus.

§. 7. Quo circa dilectis filiis nostris, Praedicatorum Cardinali Protectori, & S. Hieronymi Generali Ordinum, ac Curiae causarum Camerae Apostolicae etiam generali Auditori, nunc & pro tempore existentibus per Apostolica scripta Motu simili mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se vel alium, seu alios, praesentes literas, & in eis contenta quaecumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorumdem Fratrum, aut Monialium, vel alicuius eorum fuerint desuper requisiti, solemniter publicantibus, eisdem in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra praesentes, & in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac singulos, quos literae ipsae concernunt, pacifice frui, & gaudere, non permittentes eos, vel aliquem eorum desuper, contra praesentium tenorem per quoscumque, etiam locorum Ordinarios, quomodolibet indebite molestari, contradicentes quoslibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimisque super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas, etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

Clausula derogatoria.

§. 8. Non obstantibus praemissis, & aliis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis, eisdem Episcopis, vel quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu simili, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac Bull. Rom. Tom. IV. Par. II.

si de verbo ad verbum, nil penitus omisso, & forma in illis tradita observata inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis alias in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, necnon omnibus illis, quae in literis confirmationis, & innovationis privilegiorum eorumdem, alias per eisdem Paulum IV. & Pium etiam IV. Praedecessores nostros praedictos, Ordini fratrum Minorum huiusmodi concessorum, concessum est non obtinere, contrariis quibuscumque; aut si locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis communiter, vel divisim, ab Apostolica sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto huiusmodi mentionem. Et quia difficile foret earumdem praesentium literarum notitiam, ad quascumque personas pervenire, & ubique illas praesentare, etiam Motu, & scientia similibus, volumus & decernimus, quod transumptis earumdem praesentium literarum, etiam per impressionem factis, manu alicuius Notarii publici subscriptis, aut sigillo alicuius personae in dignitate Ecclesiastica constituta sigillatis, quemadmodum adhiberetur praesentibus literis Originalibus si praesentarentur, ubique adhibeatur, tam in iudicio, quam extra illud, plena, & indubitata fides.

Sanctio penalis.

§. 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae declarationis, prohibitionis, exemptionis, liberationis, inhibitionis, advocationis, cassationis, extinctionis, impositionis, approbationis, confirmationis, adiectionis, concessionis, extensionis, ampliationis, voluntatis, & derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum eius, se noverit incursum.

D. P. An. II. 16. Maii.

Datum Roma apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicae millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, 17. Kal. Junii, Pontificatus nostri Anno II.

Sequitur extensio istorum privilegiorum Mendicantium, ad alios Ordines.

PIUS EPISCOPUS SERVUS SERVORUM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

EX supernae dispositionis arbitrio gregi Dominico praesidentes, inter curas multiplices, quas ex ministerio nostri pastoralis officii Nobis incumbere censuimus, illam per quam personarum quarumlibet, earum praesertim, quas sub suavi Religionis iugo sedulum in dies Altissimo famulatum exhibere conspicimus, statui, & quieti rite consuleretur, libenter amplectimur, ac ut personae ipsae idem exoptantes a Nobis, gratias, & favores reportasse latentur, grato intendimus

Constitutio hujus Pontificis est præinserta.

Causa extensionis privilegiorum.

mus animo, ac in his nostri pastoralis officii partes favorabiliter impartimur. prout temporum qualitate pensata, id perspicimus in Domino salubriter expedire.

§.1. Nuper siquidem a Nobis emanarunt literæ tenoris subsequentis. Et si Mendicantium &c. Omittitur tenor, quia est hic supra insertus.

§.2. Et deinde pro parte dilectorum filiorum Canonice Regularium Ordinis S. Augustini Congregationum Lateranensis & S. Salvatoris ac S. Crucis Olimbrien. & Monachorum S. Benedicti Congreg., & Ordinum Cassinen. Montis Oliveti, Vallis Umbrosæ, necnon etiam Congreg. Cisterciensis & Carthusien. necnon S. Hieronymi Hispaniarum, ac Camaldulen. & fratrum Militiæ Jesu Christi Reformatorum nuncupatorum Regni Portugalliæ, Nobis nuper exhibita petitio continebat, quod ipsi etiam juxta eorum cujuslibet regularia instituta, tum vita eorum exemplari, tum doctrina, ac verbi Dei predicatione, aliasque summis eorum laboribus, & studiis animarum salutem ac sanctæ Sedis Apostolicæ dignitatis, & auctoritatis augmentum hætenus semper procuraverunt, & in dies circa hoc tam laudabile ministerium magis, ac magis versari non cessantes, sibi favente superni Numinis auxilio, suavissimum cunctisque fidelibus gratissimum suæ probitatis, & diligentiae laudius diffundunt odorem, pariterque in vinea Domini laborare non desinunt; ac proinde eos aliqua ratione indignos censeri non posse, quin ipsi quoque gratiarum, facultatum, privilegiorum, & aliorum præfatis fratribus Mendicantibus concessorum participes fieri, Necnon Monasteria, etiam Monialium, & alia loca quæcumque ad gratias, facultates, privilegia, ac alia in eisdem præinsertis literis contenta quæcumque extendi, ac illis gaudere debeant. Quare pro eorundem Canonice Regularium, Monachorum, & Fratrum parte Nobis fuit humiliter supplicatum ut eorum statui, & tranquillitati consulentes, eos & eorum singulos, necnon suorum Ordinum, & Congregationum Monasteria, etiam Monialium, ac domos, & loca alia quæcumque, ad declarationes, statuta, exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, & decreta, ac alias gratias, facultates, & privilegia, quæque prædictis Fratribus Mendicantibus concessa prædicta, itaut illis omnibus, & singulis, æque & pariformiter absque ulla penitus differentia, frui, & gaudere possint, & debeant, extendere, & quatenus opus sit, illa eis de novo concedere, aliasque sibi desuper opportune providere, de benignitate Apost. dignemur.

Extensio privilegiorum.

§.3. Nos igitur qui omni, qua fieri potest ratione commodiori personarum quantumlibet, præsertim Deo dicatarum animi quietem sinceris exoptamus affectibus, singulos Canonicos, Monachos, & fratres prædictos a quibusvis censuris, & poenis Ecclesiasticis, quavis occasione latis, si quibus innotati existunt ad effectum presentium dumtaxat consequendum, harum ferie absolventes,

& absolutos fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, Canonicos, Monachos, & fratres prædictos si professionem regularem juxta eorum statuta, & laudabiles consuetudines, ac privilegia, & indulta eis concessa emiserint respective, illorumque Monasteria, etiam Monialium, necnon domos, & loca alia quæcumque, ad singula declarationes, statuta, & immunitates (a contributione ratione Seminariorum pauperum Clericorum juxta ordinationem dicti Concilii Tridentini erigendorum, & instituendorum, necnon subsidiariorum Apostolica auctoritate pro tempore impositorum, ac quaestione elemosynarum dumtaxat exceptis) exemptiones, voluntates, prohibitiones, approbationes, extensiones, decreta, & alia quæcumque, gratias, facultates, & privilegia eisdem fratribus Mendicantibus, ut præfertur, concessa, & facta, ac alia in præinsertis literis contenta, & inde secuta quæcumque, dicta auctoritate Apostolica tenore presentium perpetuo extendimus, & ampliamus, illosque declarationibus, statutis, exemptionibus, voluntatibus, prohibitionibus, approbationibus, extensionibus, decretis, & aliis gratiis, facultatibus, & privilegiis hujusmodi pariformiter, & absque ulla penitus differentia, prout dicti Fratres Mendicantes utuntur, potiuntur, & gaudent, ac uti, potiri, & gaudere poterunt, libere & licite uti, potiri, & gaudere posse, atque debere; illaque omnia, & singula sibi, eorumque Monasteriis, domibus, & locis hujusmodi eorumque superioribus, & personis quibuscumque, quas illa concernunt, & pro tempore concernent, suffragari, necnon modo, & forma quibus prædictis Fratribus Mendicantibus concessa, & facta sunt, concessa factaque esse; necnon ad singula Monasteria, domos, & loca quæcumque dilectorum Canonice Regularium, Monachorum, & Fratrum, necnon Monialium Congregationum, & Ordinum prædictorum in Congregatione viventium, extensa, & ampliata, censeri.

Decretum irritans.

§.4. Sicque in præmissis omnibus, & singulis per quoscumque Judices & personas, & S.R.E. Cardinales, ac causarum Palatii Apostolici Auditores, sublata eis, & eorum cuilibet quavis aliter judicandi, & interpretandi facultate & auctoritate, judicari, & definiti debere, necnon quicquid fecus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari, irritum & inane decernimus.

Executorum deputatio, & facultates.

§.5. Quocirca Venerabilibus fratribus, & dilectis filiis ejusdem S.R.E. Cardinalibus, dilectorum Ordinum, & Congregationum hujusmodi respective, nunc & pro tempore Protectoribus, per Apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, præsentem literas, & in eis contenta quæcumque, ubi, & quando opus fuerit, ac quoties pro parte eorundem Canonice Regularium, Monachorum, & Fratrum, aut Monialium hujusmodi, vel alicujus eorum fuerint desuper requisiti,

Claustrale derogatio.

Fides extensorum.

Sanctio penalis.

quiriti, solemniter publicantes, eisque in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra presentes, & in eis contenta hujusmodi firmiter observari, ac singulos, quos literæ ipsæ concernunt, pacifice frui, & gaudere, non permittententes eos, vel aliquem eorum desuper, tam contra præsentium literarum, quam præinsertarum tenorem per quoscumque, etiam locorum Ordinarios quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoslibet, & rebelles, per censuras, & poenas Ecclesiasticas, aliaque opportuna juris remedia, appellatione postposita, compescendo, legitimeque super his habendis servatis processibus, censuras, & poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando, & interdictum Ecclesiasticum apponendo, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§.6. Non obstantibus præmissis, & aliis Apostolicis, necnon in provincialibus, & synodalibus Conciliis editis, generalibus, vel specialibus, Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, ac etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & literis Apostolicis eisdem Episcopis, aut quibusvis aliis personis sub quibuscumque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, & insolitis clausulis, irritantibusque, & aliis decretis, in genere, vel in specie, etiam Motu proprio, ac alias quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis; quibus omnibus, etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa, & individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quævis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores hujusmodi, præsentibus pro expressis habentes, illis alia in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrariis quibuscumque. Aut si locorum Ordinariis, vel quibusvis aliis, communiter, vel divisim prædicta sit Sede indultum, quod interdicti, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas, non facientes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum, de indulto hujusmodi mentionem.

§.7. Et quia difficile foret earumdem presentium notitiam ad quoscumque personas pervenire, & ubique illas præsentare, etiam dicta auctoritate nostra volumus, & decernimus, quod transumptis illarum, etiam per impressionem factis, manu alicujus Notarii publici subscriptis, sive sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ sigillatis, prout eisdem presentibus adhiberetur, si præsentarentur, ubique adhibeatur, tam in iudicio, quam extra illud, plena, & indubitata fides.

§.8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ absolutionis, extensionis, ampliationis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis au-

tem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum.

Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, 17. Kal. Septem., Pontificatus nostri Anno II.

D. P. An. II. 16. Augusti.

Sequitur declaratio præinsertæ Constitutionis.

PIUS PAPA QUINTUS

Universis, & singulis Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, & Episcopis, ac dilectis filiis Abbatibus, & aliis personis in dignitate Ecclesiastica constitutis, necnon Metropolitanis, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum Canonicis, ac eorundem Patriarcharum, Archiepiscoporum, & Episcoporum Officialibus, seu Vicariis, in spiritualibus generalibus, ubilibet constitutis, salutem, & Apostolicam benedictionem.

Ad hoc Nos Deus prætulit in familiam domus sue, ut singulis opportuna provisionis auxilia fidelis servitutis, injuncta providentia, pro tempore dispensantes, Religiosorum quorumlibet, præsertim Fratrum Ordinis Prædicatorum, in humilitatis spiritu, sub Religionis jugo, Deo servientium, necessitatibus intendamus, dispendiis, & oppressiõibus, divina cooperante clementia salubriter occurramus.

Exordium.

§.1. Sane licet, Nos, & quamplures Romani Pontifices Prædecessores nostri, propter uberes fructus, quos dictus Ordo Fratrum Prædicatorum, multa præfulgens gloria meritorum, & gratia sanctitatis in agromilitantis Ecclesiæ, in propagationem fidei orthodoxæ, eatenus produxerat, ac in futurum producturum fore, firma spe sperabatur, & ut Fratres ipsi quietius eorum sanctis Officiis, vitæque regulari, ac verbi Dei predicationibus libentius, & alacrius ad ipsius fidei Christianæ propagationem incumbere valerent, & incumbere cum effectu, quamplura privilegia, indulta, gratias, exemptiones, & immunitates eis concesserint.

Hic Pontifex & alii quoniam, Ord. Fratrum Sancti Dominici concesserunt.

§.2. Et inter cetera, per quasdam alias nostras literas declaraverimus, Canonem sess. 24. cap. 4. Trident. Concilii, per quem omnibus regularibus, etiam in suorum Ordinum Ecclesiis, contradicente Episcopo, predicationis Officium interdicatur, fratres hujusmodi, quando a suis Generalibus, vel eorum Ministris Provincialibus, ad id deputati fuerint, non comprehendere, neque eos afficere; immo voluerimus, quod in eorum Ecclesiis, quando eis placeret, licite, etiam absque ullo impedimento, vel contradictione, etiam Episcopi, nisi ipse prædicaret, licet in Cathedrali Ecclesia, tunc prædicaretur, prædicare possent.

Et signatur circa predicationes, ut supra n. 1.

§.3. Circa autem quartam funeralium, de qua in session. 25. cap. 13. ejusdem Concilii, Nequaquam domos, seu Conventus, & Mona-

Et quartam funeralium, & jus sepeliendi ut supra n. 11. 12. & 13.

& Monasteria, que a quadraginta annis citra tunc fundata existebant, postquam Concilium ipsum loquitur tantum de Monasteriis, seu domibus ante quadraginta annos fundatis, & que ipsam quartam solvere confueverunt, & tantum cera, & aliorum, qua tempore, quo defunctorum corpora ad sepulturam deferuntur, non autem de Missis, seu Legatis, vel alijs, Fratris ipsi, seu Monialibus, relicti aut alias quomodolibet donatis solvi deberet, sicque decretum Concilii huiusmodi, quoad dictam quartam funeralium solvendam intelligendum esse decreverimus. Ubi vero non est consuetudo solvendi quartam funeralium huiusmodi, de nullo supra scriptorum solvi debere declaraverimus. Nec ad quartam, seu aliam partem eorum, qua etiam pro ornamento Ecclesie palliorum, planetarum, cortinarum, pannorum, & aliorum qua dictis Ecclesijs, seu Fratris, etiam pro eorum victu, aut alias relinqui, vel dari contingeret, aliquid contribuere tenerentur, ac curatis, seu Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, jus tantum sepulture eis solvi consuetum, nec aliquid aliud, quamvis partes ad earum libitum Ecclesijs ipsorum Fratrum, seu eisdemmet Fratris, alia quacumque tribuissent, seu elargiti fuissent, quando in eorum Ecclesijs corpora mortuorum sepeliuntur, eis solvere, seu ad aliquorum onerum contributionem eisdem curatis faciendam teneri, nec propterea impediri posse Fratres ipsos, quin possent defunctorum corpora prefata, ad eorum Ecclesias tumulanda deferri facere.

Exemptione que a solutione onerum, & jurisdictione ordin. ut supra num. 14.

§.4. Neque dictos Fratres, illorumque loca, etiam si curam animarum haberent, aut quacumque beneficia eis unita ad aliquam contributionem pro Seminario, aut decimarum aliquarum solutionem pariter teneri, nec cogi posse; immo illos, & eorum domos, Monasteria, beneficia, & loca ab illis quomodolibet dependentia, eorumque bona quacumque, tam ad eos, quam ad Moniales prefatas quomodolibet pertinentia, a quibuscumque decimis, primitiis, quartis, medijs, & alijs fructuum partibus, necnon subsidijs caritativis, etiam per Nos, ex quacumque causa concessis, ac alijs quibuscumque oneribus, tam ordinarijs, quam extraordinarijs, necnon ab omni jurisdictione, & superioritate Ordinariorum locorum, ita ut Ordinarii ipsi aliquam jurisdictionem, sive potestatem in eos exercere, sive eos eorum jurisdictioni subicere, vel aliquid contra eos facere minime possent, eximerimus, & liberaverimus.

Nonnulli tamen Episcopi, & alii molestantes Fratres & Moniales super premissis ex causis hic enumeratis.

§.5. Nihilominus, sicut accepimus, nonnulli Episcopi, sive alii locorum Ordinarii, alique Ecclesiarum Prælati, necnon Canonici, sive capitulares personæ, ac Parochialium Ecclesiarum Rectores, & alia, tam Ecclesiastica, quam secularia personæ, qui non cessant dictos Fratres, & Moniales, eorumque personas, sive œconomos, & procuratores, super premissis diversimode molestandi, & ipsos in eorumdem quiete, & spiritualibus muneribus turbare.

Alii enim prætendentes, quod cum Canon Concilii huiusmodi, super quo, ut præfertur, nostra emanavit declaratio, loquatur nisi de una quarta, Cathedrali, seu Parochiali Ecclesia solvi consueta, nec dictum Concilium, nec Nos cogitaverimus, de duabus quartis, scilicet ubi consuevit solvi, & Cathedrali, aut Parochiali Ecclesijs, & ideo dictis in locis cessare dispositionem dictæ declarationis nostræ, & Canonis Concilii.

Alii vero etiam prætendentes, quod dictis nostris declarationibus non obstantibus, Fratres prædictos quantumcumque ab eorumdem Superioribus approbatos in eorum Ecclesijs, & locis predicare non posse, nisi primo se coram Ordinarijs ipsis, sive eorum Vicarijs, & licentiam suorum Superiorum muneris dictæ predicationis præstaverint, & ab eisdem Ordinarijs, sive dictis eorum Vicarijs benedictionem obtulerint.

Alii etiam locorum Ordinarii, necnon Canonici, & capitulares personæ, tam Metropolitanarum, & Cathedralium, quam Collegiarum, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectores, sive alia personæ Ecclesiastica etiam prætendentes dictos Fratres alienas parochias cum eorum Cruce elevata ad elevanda cadavera eorum, qui in Ecclesijs domorum, & locorum eorumdem Fratrum elegerint sepulturam, intrare, & dicta cadavera, ad ipsorum Fratrum Ecclesias, pro eis inibi tumulandis, recusante ipso loci Ordinario, sive Capitulo, vel Rectore, deferre, seu deferri facere non posse.

Alii autem ex consuetudine prætendentes, quod Fratres ipsi cum eorum Cruce non possint elevare cadavera defunctorum ex eorumdem domibus, & eorum funus exequi, sed Capitulis, sive capitularibus personis, seu Rectoribus ipsis id tantum licere, & primo ad ipsorum Capitulum, sive Presbyterorum Ecclesias dicta corpora deferri debere, & in eisdem Ecclesijs funus, sive funeris Officium peragi, postea vero per ipsos presbyteros retentis funeralibus universis, sive solutis sibi certis pecunijs, per hæredes defuncti pro funere, & exequijs, sive Missis in eorumdem Ecclesijs celebrandis, tunc, & non alias licere Fratris corpus, sive cadaver defuncti ad eorum Ecclesiam deferre.

Alii etiam prætextu diversarum consuetudinum, & concordatorum, etiam cum dictis Fratris initorum, prætendentes a dictis Fratris, & Monialibus velle habere, & sibi exigere licere quartam, seu aliam portionem, etiam quorumcumque legatorum, & seu aliarum piarum largitionum, ipsi Fratris, & Monialibus, sive eorumdem domibus, Ecclesijs, & locis quoquomodo factarum.

Alii etiam prætendentes jurisdictionem, & superioritatem in dictos Fratres, & Moniales, eorumdemque domos, Conventus, Monasteria, & loca exercere posse, & propterea ipsos Fratres, & Moniales ad solutionem diversorum onerum, & impositionum,

sitionum, dictorumque subsidij, & decimarum cogunt, & compellunt.

Alique in erectione, sive institutione, & acquisitione novorum locorum, sive domorum, Conventuum, & Ecclesiarum dicti Ordinis, & alias præmissorum occasione eosdem Fratres, & Moniales molestant, & perturbant, contra nostrarum, & dictorum Prædecessorum nostrorum literarum formam, & tenorem.

Hic Pontifex ad tollendum hæc controversias, ens omnes ad se advocat.

§.6. Nos præmissis, & alijs similibus gravaminibus, perturbationibus, & molestijs Fratris, & Monialibus præfatis illatis, eorumdemque Fratrum, & Monialium quieti, & tranquillitati consulere, & ut Fratres ipsi facilius, & promptius eorumdem Officia, & vitam regularem, ac munus predicationis eis injunctum ad summi Dei laudem, & fidei Catholica propagationem, exequi, & adimplere, illisque incumbere possint, & ad illa promptiores reddantur, opportune providere, ac omnem ambiguitatem, etiam nostræ amplioris declarationis ministerio removere volentes; Ipsosque Fratres, & Moniales, & eorum singulos a quibusvis excommunicationis, suspensionis, & interdictionis, & aliarum Ecclesiasticarum sententiarum, censuris & poenis, a jure vel ab homine, quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, & ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, & absolutos fore censentes. Necnon literarum prefatarum, ac cuiusvis litis, & causæ, desuper inter quoscumque, & in quavis instantia pendens, status, & merita, nominatimque & cognomina Judicum, & colligantium, eorumque jura, & titulos, ac sententiarum desuper forsitan latorum. Necnon transactionum, sive conventionum inter eos initarum, ac instrumentorum, aliarumque scripturarum desuper quomodolibet confectorum, & inde secutorum quorumcumque tenores, præsentibus pro expressis habentes. Motu proprio, non ad aliquid pro eis Nobis super hoc oblata petitionis instantiam, sed de mera deliberatione, & ex certa scientia nostra, omnes lites, causas, controversias, & questionum materias, super præmissis, & eorum occasione, inter Fratres, & seu etiam Moniales prefatos ex una, necnon Episcopos, & locorum Ordinarios, ac Canonicos, sive capitulares personæ, Parochialium Ecclesiarum Rectores, & alias quascumque personas ecclesiasticas, & seculares prefatas, partibus ex altera, eorum quocumque Judice, seu quibusvis iudicibus Ecclesiasticis, & secularibus, etiam Sedis Apostolicæ de latere Legatis, ac Vice-Legatis, ac etiam ab eadem Sede delegatis, & subdelegatis, ac alijs quibusvis, etiam S. R. E. Cardinalibus, & Sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, quomodolibet in prima, seu alia quacumque etiam forsitan ulteriori instantia introductas, & adhuc forsitan pendentes, etiam forsitan si super illis, etiam contra dictos Fratres, & Moniales, per unam, vel plures sententias iudicatum, & inter ip-

ias partes concordatum, sive transactum, desuper fuerit, Apostolica auctoritate, tenore præsentium ad Nos avocamus, eaque omnia, & singula cassamus, & extinguimus, ac pro cassis, & penitus extinctis haberi volumus, & declaramus, eisdemque Episcopis, locorum Ordinarijs, Vicarijs, Canonicis, capitularibus personis, necnon Parochialium Ecclesiarum Rectoribus, & ceteris personis ecclesiasticis, & secularibus, desuper perpetuum silentium imponimus.

§.7. Necnon omnia, & singula privilegia, indulta, concessionis, suppressiones, extinctiones, uniones, incorporationes, applicationes, immunitates, exemptiones, libertates, prærogativas, favores, communicationes, indulgentias, & alias quascumque gratias dicto Ordini Fratrum Prædicatorum, & ejusdem pro tempore existentibus, Magistro Generali, Provincialibus, Superioribus, Fratris, & Monialibus præfatis, eorumdemque domibus, Conventibus, Monasterijs, Ecclesijs, & locis, ac membris, colonis, servitoribus, procuratoribus, œconomis, ac alijs personis quibuscumque dicti Ordinis regulam profitentibus, etiam oblatis, & tertij habitus Monialibus nuncupatis, per quoscumque Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac Nos, & Sedem præfatam, ac dictæ Sedis Legatos, Vicelegatos, Episcopos, locorum Ordinarios, & quascumque alias personas, sub quibuscumque tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatorijs derogatorijs, aliisque quibusvis clausulis, statutis, etiam irritantibus decretis, hætenus quomodolibet concessa, approbata, & innovata, literasque desuper tam sub plumbo, quam in forma Brevis, & alias quomodolibet confectas, & expeditas, ac prout ea omnia, & singula per eosdem Prædecessores, ac Nos, & Sedem præfatam, aliosque prædictos, concessa, approbata, & innovata fuerunt, quorum omnium, & singulorum tenores, formas, & datas, ac si de verbo ad verbum inferrentur præsentibus, haberi volumus pro expressis, eisdem auctoritate, & tenore approbamus, confirmamus, & innovamus, illaque omnia, & singula efficacia existere, & perpetuam roboris firmitatem obtinere, ac suos plenarios, & integros effectus sortiri. Necnon ab omnibus, & singulis, quavis etiam de latere Legati, Vice-Legati, necnon Cardinalatus, Patriarchali, Archiepiscopali, & quavis alia Ecclesiastica, sive seculari, & temporali præfulgeant dignitate, & præminentia, etiam sub sententijs, censuris, & poenis in eisdem contentis, perpetuo inviolabiliter observari debere decernimus.

Confirmatque omnia privilegia eisdem Fratris, & Monialibus, &c. concessa.

§.8. Et insuper quod Fratres dicti Ordinis (ab eorum Superioribus tamen approbati) in eorum Ecclesijs, quando eis placuerit, etiam quod in Cathedrali Ecclesia (non tamen ab Episcopomet) prædicetur, libere, & licite absque aliquo impedimento, sive etiam ipsius Episcopi contraditione, & abs-

Declarat indultum circa predicationes de quibus in præfatis Bulla num. 1.

& absque eo, quod coram dicto Episcopo se non presentaverint, nec eidem licentiam muneris predicationis hujusmodi exhibuerint, & ab eodem Episcopo benedictionem, ut praefertur, non obtinerint, predicare, & munus predicationis hujusmodi exequi.

Jusque sepul-
turae, de quo
ibidem n. 13.

§.9. Necnon Fratres ipsi quaecumque corpora defunctorum, qui se in eorum Ecclesiis sepeliri ordinarint, vel si a defunctorum haeredibus, sive curam funeris habentibus vocati fuerint, ipsorum Fratrum Cruce elevata, etiam sine dictorum Canonorum, ac Capitularium personarum, necnon Curatorum, vel aliorum presbyterorum interventu, ex ipsorum defunctorum domibus levare, eaque accipere, & associare, ac ad ipsorum Fratrum Ecclesias directe deferri, & eorum Ecclesiis (non tamen tempore interdicti) sepeliri facere, salvo dumtaxat jure parochiali. Nec Fratres ipsi ad alterius cujusvis contrariae consuetudinis, usus, sive moris observationem teneri, vel super praemissis a quocumque quavis auctoritate, molestari, seu perturbari possint, vel debeant.

Et quartam
funerarium de
qua ibidem
n. 11. & seqq.

§.10. Quartam autem funeralium, quoad domos, sive Conventus, & Monasteria ipsius Ordinis, tempore dicti Concilii Tridentini, ante quadraginta annos fundata, & erecta, & ratione illorum ubi consuetudo illam solvendi tantum extitit, ac de ceris, & aliis, quae deferuntur juxta cadaver, dum ad sepulturam deferuntur, non autem de aliis quibusvis eisdem Fratribus, seu Monialibus, aut eorum domibus, Conventibus, Monasteriis, Ecclesiis, & locis, etiam pro funeris, sive Anniversarii, aut Missarum celebratione donatis, legatis, sive alias quomodolibet largitis, & ubi duae quartae forsan solvi consueverint, una scilicet Parochiali Ecclesiae, alia vero Episcopo, sive Cathedrali, aut collegiatae Ecclesiae, sive Canonici, & Capitulo ejusdem, una tantum, scilicet Episcopo, ubi vero consuetudo illam solvendi non fuit, sive domus, Conventus, & Monasteria dictorum Fratrum, & Monialium, post quadraginta annos erecta sive fundata fuerint, nequaquam nec ullo modo solvere, seu tradere, omnem aliam praemissis contrariam consuetudinem sive morem, harum serie cassantes, & extinguentes, ac omnibus, & singulis quorum interest, desuper perpetuum silentium imponentes.

Decimasque,
& contribu-
tiones de qui-
bus ibidem
num. 14.

§.11. Munusque Fratres, & Moniales ipsi, ad aliquorum onerum realium, vel personalium, etiam ratione eorumdem domorum, seu Conventuum, Monasteriorum, Ecclesiarum, & locorum, ac quorumcumque beneficiorum eisdem unitorum, etiam si, ut praefertur, curam animarum habeant, contributionem, sive solutionem, etiam pro Seminario, & decimarum quarumcumque, aut cujuscumque subsidii, etiam caritativi, & Triennalis nuncupati, nunc, & pro tempore per Nos, & quoscumque Romanos Pontifices, aut Sedem praefatam impositorum, & imponendorum ex quavis causa, quantumcumque urgentis-

sima teneantur, vel desuper aliter molestari possint, seu debeant.

§.12. Quodque Fratres, & Moniales praefati, ubique locorum novas domos, sive Conventus, & Monasteria, ac Ecclesias, dictorum Ordinis, cum claustris, cellulis, refectuariis, dormitoriis, aliisque officiis necessariis Ordinarii loci, sive cujusvis alterius licentia desuper minime requisita, construere, edificare, erigere, & instruere, nec pariter super his molestari possint, sive debeant, eisdem auctoritate, & tenore, etiam perpetuo statuimus, ordinamus, & declaramus, eisque Fratribus, & Monialibus, super praemissis omnibus, & singulis licentiam, & facultatem concedimus, & impartimur.

Et edificatio-
nem Mona-
steriorum, de
qua sup. n. 3.

§.13. Ac etiam ipsos Fratres, & Moniales, eorumque Domos, Monasteria, beneficia, & ab illis quomodolibet dependentia loca, ac bona quaecumque, cujuscumque qualitates, & quantitatis existant, dictorumque honorum colonos, laboratores, & conductores, ac oblatos, & tertii habitus Moniales, aliasque personas praefatas, a quibusvis decimis, etiam praedialibus, & primitiis, quartis, mediis, & aliis partibus fructuum, ac subsidiis, etiam caritativis praefatis, ac ab omni jurisdictione, & superioritate quorumcumque locorum Ordinariorum, etiam de novo, quatenus opus sit, auctoritate, & tenore similibus eximimus, & liberamus, ac exemptos, liberos, & immunes penitus esse volumus. Necnon quatenus opus sit, illos eorumque singulos, in jus, & proprietatem B. Petri, & Sedis Apostolicae, ac sub eorum speciali, & immediata protectione suscipimus, ac eos solum, & dumtaxat immediate Sedi praefatae, & Nobis, ac pro tempore existenti Romano Pontifici subiacere decernimus, & declaramus.

Exemptionem
que a jurisdic-
tionis Ordina-
riorum.

§.14. Et ut Fratres, & Moniales a praemissis molestiis, & perturbationibus sublevati quietius Altissimo famulari, & uberiores fructus quotidie in agro Domini, pro Christiana Religionis defensione, & ampliatione perferre possint, tam vos omnes, & singulos supradictas, quam quascumque alias personas in dignitate Ecclesiastica ubilibet, & in quibusvis Mundi partibus constitutas, & quoscumque locorum Ordinarios, ac eorum Vicarios, & Officiales; necnon Canonicos Metropolitanarum, & aliarum Cathedralium Ecclesiarum, per eosdem Fratres, & sen Moniales, ac dicti Ordinis Fratrum Praedicatorum Superiores, & domorum Priores, ac eorum singulos pro tempore eligendos, in eorum, & dictorum eorumdem privilegiorum, indulgentiarum, concessionum, & gratiarum, & singulorum aliorum praemissorum Conservatores, & Judices unicos, qui quandiu dictum Officium exeruerint, & ipsi exeruerint, a nemine, quominus illud exercent, & exercent, sub aliquo praetextu, ac sub excommunicationis, sive suspensionis a divinis latae sententiae, quam eo ipso incurrere volumus, & declaramus, respective poena,

Facultatem
etiam ejus-
dem Fratrum
& Monialibus
concedit, eli-
gendi quascum-
que personas
in ecclesiasti-
ca dignitate
constitutas, in
eorum Conser-
vatores, &
Judices, qui
hoc munus
recutare non
possint.

poena, impediri, vel molestari possitis, & possint, dicta auctoritate deputamus. Ita, quod vos, seu alii quicumque sic electi, sub excommunicationis, & seu suspensionis latae sententiae poena hujusmodi, quam statim quod munus, sive officium Conservatoris hujusmodi acceptare, & debite, ac plenarie exequi neglexeritis, & neglexerint, absque alterius declarationis Ministerio incurrere volumus, nec ab aliquo quam a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo) absolvi posse, eisdem Priores, Superiores, & Fratres, ac Moniales, etiam tertii habitus Oblatos, & alios praefatos, ac eorum singulos, adversus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus, servitoribus, & familiaribus in praemissis, & eorumdem aliquo, molestias, sive perturbationes aliquas, seu injurias, gravamina, vel damna in personis, rebus, & bonis, seu exigendo ab eis vestigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera defendere, praesentare, ac omnem eorum jurisdictionem exercere. Necnon sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conservatoribus dicti Ordinis Fratrum Praedicatorum, illiusque Fratribus, & personis per quascumque litteras Apostolicas quomodolibet concessis uti, ac privilegia Superioribus, Prioribus, & Fratribus, ac Monialibus praefatis pro tempore concessa, eis observari facere debeatis, & debeant.

Declarat etiam
eosdem Fra-
tres, & alias
personas ejus-
dem Ordinis
alibi quatuor-
decim coram
Conservatori-
bus convenire
nec conveniri
possit.

§.15. Neque Superiores, Priores, Moniales, Oblati, & ceterae personae Ordinis hujusmodi, & ab eis dependentes praefatae coram aliis quam vobis, & dictis Conservatoribus, etiam vigore, seu praetextu quorumcumque Constitutionum, & Ordinationum aliorum Regnorum, etiam quod non habentes Superiorem in illis Regnis, coram secularibus Judicibus respondere debeant, ac teneantur ad iudicium vocari, vel alias molestari, quavis occasione, vel causa, possint, vel debeant. Quodque ipsi Fratres, & Moniales, Oblati, & aliae personae praefatae, sive actores, sive rei existant, coram aliquo alio Iudice ordinario, vel delegato, quam praedicto suo Conservatore (coram quo primo unam sententiam definitivam, antequam ipsi ad aliud Iudicium evocentur, seu causa committatur, vel transferatur, obtinere debeant, & teneantur) ut praefertur, etiam quavis occasione, vel causa molestari, vel in iudicium trahi, sive ad iudicium evocari, vel agere minime possint sive debeant, eisdem auctoritate, & tenore, etiam statuimus, ordinamus, & decernimus.

Conservato-
rum jurisdic-
tione, & facul-
tates.

§.16. Et insuper adversus molestatores, inquietatores, & alios iniuriatores hujusmodi, volentes eisdem Ordini, Magistro Generali, Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, servitoribus, Oeconomis, Procuratoribus, & aliis eorum personis praefatis illo remedio providere, per quod ipsorum compeccatur temeritas, & poena, impediatur, vel molestari possitis, & possint, dicta auctoritate deputamus. Ita, quod vos, seu alii quicumque sic electi, sub excommunicationis, & seu suspensionis latae sententiae poena hujusmodi, quam statim quod munus, sive officium Conservatoris hujusmodi acceptare, & debite, ac plenarie exequi neglexeritis, & neglexerint, absque alterius declarationis Ministerio incurrere volumus, nec ab aliquo quam a Nobis, & pro tempore existente Romano Pontifice (praeterquam in mortis articulo) absolvi posse, eisdem Priores, Superiores, & Fratres, ac Moniales, etiam tertii habitus Oblatos, & alios praefatos, ac eorum singulos, adversus inferentes eis, aut eorum Procuratoribus, Agentibus, servitoribus, & familiaribus in praemissis, & eorumdem aliquo, molestias, sive perturbationes aliquas, seu injurias, gravamina, vel damna in personis, rebus, & bonis, seu exigendo ab eis vestigalia, datia, pedagia, gabellas, collectas, aut alia onera defendere, praesentare, ac omnem eorum jurisdictionem exercere. Necnon sententias, censuras, & poenas Ecclesiasticas, contra rebelles, & inobedientes cum effectu promulgare, ac omnibus facultatibus Conservatoribus dicti Ordinis Fratrum Praedicatorum, illiusque Fratribus, & personis per quascumque litteras Apostolicas quomodolibet concessis uti, ac privilegia Superioribus, Prioribus, & Fratribus, ac Monialibus praefatis pro tempore concessa, eis observari facere debeatis, & debeant.

& aliis aditus, & voluntas committendi familia pracludatur. Discretionem vestram praesentes mandamus, quatenus vos, vel duo, aut unus vestrum, per vos, vel aliam seu alios, etiam si sint extra loca, in quibus estis deputati Conservatores, & Judices Ordinis Fratrum Praedicatorum, ac illius pro tempore existentibus Magistro Generali, Prioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, praesentibus, & futuris, quibusvis aliis personis praefatis, efficacis defensionis praesidio assistentes, non permittatis eos super iis, ac eorum privilegiis, immunitatibus, gratiis, concessionibus, facultatibus, exemptionibus, indulgentiis, ac aliis quibusvis eisdem concessis per quoscumque Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, aliosque Ecclesiarum Praelatos, necnon eorum Vicarios, Officiales, Capitula, Collegia, & Clericos, ac Ecclesiasticas personas, tam faculares, quam S. Benedicti, S. Augustini, Cisterciensium, Cluniacensium, Praemonstratensium, & aliorum quorumcumque Ordinum, & Congregationum, ac Hospitalis S. Joannis Hierosolymitani, & S. Jacobi de Spata, ac Jesu Christi, & quarumcumque aliarum Militiarum Religiosos, & Milites, exemptos, & non exemptos, necnon Duces, Marchiones, Comites, Barones, Milites, & Laicos, Communitates Civitatum, Universitates Oppidorum, Castrorum, Villarum, & aliorum locorum, ac alias singulares personas Civitatum, & Dioecesium, ac quarumcumque aliarum partium, super praemissis, & eorum aliquo, quovis praetextu, & quavis colore, & contra praemissorum singulorum tenorem, & formam indebite molestari, aut eis, vel eorum alicui molestias, gravamina, damna, seu injurias, & jacturas irrogari, facturi dictis Prioribus, Superioribus, Fratribus, Monialibus, Oblatis, aliisque personis praedictis, cum ab eis, aut eorum aliquo fueritis requisiti, super dictorum privilegiorum, indulgentiarum, exemptionum, libertatum, facultatum, & aliarum gratiarum praefatarum observatione, necnon super quibusvis molestiis, damnis, iniuriis, atque jacturis sibi pro tempore illatis, seu inferri comminatis, in illis videlicet, quae iudicalem requirunt indaginem, summarie simpliciter, & de plano, sine strepitu, & figura Iudicii, sola facti veritate inspecta, in aliis vero, prout qualitas eorum exegerit, iustitiae complementum. Molestatores, & injuriatores hujusmodi, necnon contradictores quolibet, & rebelles, cujuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis, & conditionis extiterint, quandocumque, & quovis remedium expedierit, auctoritate nostra, per censuram Ecclesiasticam, appellatione postposita, compeccando; invocato, etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis; & nihilominus legitimis super his, per vos habendis servatis processibus, illos, quos censuras, & poenas praefatas, ac alias per vos pro tempore latas incurrisse vobis constiterit, eas incurrisse declaretis, ac censuris, & poenis praedictis, quoties opus fuerit.